

Fundació Joan Miró

* Barcelona

Miró-Gaudí-Gomis

08.06—6.10.2019

DOSSIER DE PREMSA

Índex

Nota de premsa	3
Selecció d'obres i textos de sala	6
Cronologies <i>Miró-Gaudí-Gomis</i>	10
Informació general	13

Nota de premsa

La Fundació Joan Miró presenta l'exposició *Miró-Gaudí-Gomis*

La mostra, organitzada a partir dels fons de la Fundació i comissariada des de l'equip de Col·leccions per Teresa Montaner i Ester Ramos, posa en relleu les afinitats creatives dels dos artistes a través de les fotografies de Joaquim Gomis, primer president de la institució i gran divulgador, alhora, de l'obra de Gaudí.

Els fotollibres que Gomis va publicar als anys cinquanta amb l'impuls de Joan Prats, promotor artístic i personatge clau en la gestació de la Fundació, revelen els profunds punts en comú entre tots dos artistes: la relació amb la natura, l'esperit de risc i la coincidència en procediments i materials d'expressió, entre d'altres aspectes.

L'exposició presenta una selecció d'escultures de Miró que dialoguen amb les fotografies que Gomis va fer de l'arquitectura de Gaudí així com el conjunt de gravats *Sèrie Gaudí*, que Miró va realitzar l'any 1979 en homenatge a l'arquitecte.

Barcelona, 6 de juny de 2019. Joan Miró i Antoni Gaudí van coincidir a Barcelona a les classes de dibuix del Cercle Artístic de Sant Lluc, al llarg de la dècada de 1910, quan Miró tot just començava la seva formació artística i Gaudí ja era un arquitecte de renom. Tot i que mai es van arribar a conèixer personalment, tots dos artistes tenen molts aspectes en comú. L'exposició *Miró-Gaudí-Gomis* traça el mapa d'aquestes afinitats a través de la mirada de Joaquim Gomis, amic personal de Miró i gran divulgador de l'obra de Gaudí. Les seves imatges van captar el caràcter precursor de l'obra de tots dos artistes i van plantejar-ne una nova lectura interpretativa, que posa en relleu les grans coincidències que hi havia entre ells.

*Penso en Gaudí,
que d'una pedra en fa sortir un camp d'estels,
amb un crisantem al mig*
Joan Miró

De Gaudí, a Miró li interessa el ritme i l'estructura de la seva arquitectura, però també l'ànim de qüestionar procediments i materials d'expressió. Tots dos autors entenen la natura com el principi generador de les seves creacions. Gaudí s'hi inspira per crear tant ornaments com elements estructurals. Alguns dels seus

projectes semblen nascuts de les formes singulars de Montserrat, una muntanya arrelada en l'imaginari català pels seus atributs màgics. Per a Miró, la natura és fonamental en la seva concepció plàstica i poètica. L'any 1956, en una entrevista feta per Rosamond Bernier, referint-se a Mont-roig, un petit poble del Camp de Tarragona on tenia una masia, Miró diu: «És un paisatge rocós, poderós: les formes de les muntanyes recorden les de Montserrat, que sempre m'han obsessionat; el seu color vermell vinagre és el de les muntanyes de Mont-roig. Abans d'emprendre el treball de la ceràmica, he arribat a pintar directament damunt enormes roques a fi d'incorporar-me als elements d'aquest paisatge al marcar-los amb la meua empremta».

Seguint l'exemple de Gaudí, Miró emmotlla objectes del seu entorn quotidià o bé elements de la natura i els incorpora a les seves escultures. En acoblar-los, es transformen en éssers fantàstics, tal com es pot observar en la selecció de vuit escultures que es presenta a la mostra. També l'atreu el trencadís, una tècnica popular consistent a reutilitzar bocins de ceràmica, que incorpora a l'obra monumental i pública, i que evoca en el conjunt de vint-i-un aiguaforts *Sèrie Gaudí*, amb el qual l'any 1979 ret homenatge a l'arquitecte, i del qual s'exhibeix una selecció a l'exposició.

*Seria apassionant especular amb noves matèries del país
i incrustacions de materials, com feia Gaudí.
Tot això dictat per l'arquitectura i pel paisatge.
Podríem anar molt lluny amb aquestes especulacions.
Carta de Miró a Sert, 18.09.1960*

Quan als anys cinquanta Miró i el ceramista Josep Llorens Artigas reben l'encàrrec de fer els murals de la UNESCO a París busquen inspiració en l'art prehistòric, en l'art romànic i també en l'arquitectura de Gaudí. D'una visita al Park Güell, a Barcelona, Miró n'extreu la força i el clima necessaris per abordar aquest treball: «[...] un disc enorme col·locat a la paret mateixa i que deixava al descobert la roca nua, molt similar al que jo havia planejat de gravar i pintar al gran mur, va colpejar la meua imaginació. Vaig interpretar aquella troballa com una confirmació i un senyal d'ànim...».

Amb aquest mateix esperit, al *Laberint* de la Fondation Maeght de Saint-Paul-de-Vence, Miró i Artigas donen vida a un món fabulós, poblat de criatures i personatges amb notables reminiscències del Park Güell. Miró coincideix amb Gaudí també en l'ús de procediments i materials d'expressió en projectes monumentals i públics com ara *Mosaic del Pla de l'Os* (1976), a les Rambles de Barcelona, o l'escultura *Dona i ocell* (1981-1982), situada al parc de l'Escorxador, també a Barcelona, i *Lluna, sol i una estrella (Miss Chicago)* (1981), al Brunswick Building Plaza de Chicago. Aquestes obres són representades a la mostra per mitjà de material documental.

A l'exposició *Miró-Gaudí-Gomis* la sèrie de fotografies que Joaquim Gomis va fer de l'arquitectura de Gaudí dialoga directament amb les escultures de Miró. Gomis, destacat fotògraf, amic personal de Miró i primer president de la Fundació Joan Miró, va ser també un personatge clau en la reivindicació de la figura i l'obra d'Antoni Gaudí: a tall d'exemple, l'any 1952 va fundar l'Associació d'Amics de Gaudí, de la qual va ser també el primer president. Aquesta entitat va organitzar, l'any 1956, l'exposició *Gaudí* al Saló del Tinell de Barcelona, amb les fotografies de gran format de l'obra de l'arquitecte que Gomis havia realitzat als anys quaranta. Algunes d'aquestes imatges formarien part de l'exposició que el MoMA de Nova York va dedicar a Antoni Gaudí el 1957.

Recentment la Fundació ja explorava la relació entre Gaudí, Gomis i una altra artista, Lina Bo Bardi, en una mostra de petit format a l'espai de fotografia del vestíbul. Gràcies a l'acord amb els hereus de Joaquim Gomis i la Generalitat de Catalunya, la Fundació s'encarrega de gestionar l'Arxiu Gomis, a més de difondre'n el fons i de potenciar l'estudi de la seva obra.

Algunes de les imatges que s'exposen ara a *Miró-Gaudí-Gomis* van ser publicades als anomenats *fotoscops*, una col·lecció de fotollibres que, als anys cinquanta, va contribuir a difondre i revaloritzar l'obra gaudiniana, en un moment en què l'auge de l'anomenat estil internacional feia que l'arquitectura de Gaudí es veiés gairebé com una aberració. Impulsades per Joan Prats i dedicades també a altres artistes com ara Miró, aquestes publicacions defugen l'enfocament intel·lectual de l'art per mostrar la seva faceta més humana. De manera aparentment intuïtiva, Gomis va saber traduir en imatges la bellesa i la poesia contingudes en l'obra de tots dos artistes, els quals, atrets per la força misteriosa de la natura, van atorgar a les seves creacions un caràcter màgic que aquesta exposició posa en relleu.

Selecció d'obres i textos de sala

Als anys quaranta, Joaquim Gomis i Joan Prats es proposen crear un arxiu fotogràfic centrat en l'obra artística de Joan Miró. Gràcies a aquesta iniciativa va sorgir la sèrie de fotografies Mas Miró, a partir de les quals el tàndem Gomis-Prats va crear un sòlid relat visual que mostrava l'ambient creatiu de Miró i que culminaria amb el fotoscop Atmosfera Miró.

El 1952, coincidint amb el centenari del naixement d'Antoni Gaudí, es va publicar el primer d'una sèrie de fotoscops dedicats a l'obra de l'arquitecte. Aquests fotollibres presenten les imatges de Joaquim Gomis a partir de la selecció i la seqüència rítmica que fixava Joan Prats. Tota la sèrie de fotollibres –que segons el mateix Gomis «atrapen l'esperit creador d'aquest gran precursor»– brinda una nova lectura interpretativa de l'obra de Gaudí.

Odette Gomis. Joaquim Gomis, Joan Miró, Mme. Matisse i Joan Prats al terrat de la Casa Batlló, 1944. Fons Gomis, dipositat a l'Arxiu Nacional de Catalunya. © Hereus de Joaquim Gomis. Fundació Joan Miró, Barcelona.

Joaquim Gomis. Joan Miró contemplant una arrel a la platja de Mont-roig, Tarragona, c. 1946-1950. Fons Gomis, dipositat a l'Arxiu Nacional de Catalunya. © Hereus de Joaquim Gomis. Fundació Joan Miró, Barcelona.

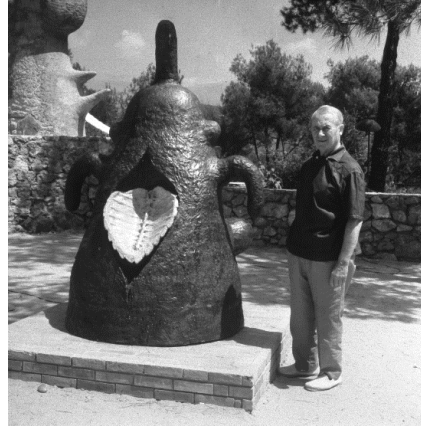

Joaquim Gomis. Detall dels ornaments ceràmics amb trencadís del Park Güell. Fons Gomis, dipositat a l'Arxiu Nacional de Catalunya. © Hereus de Joaquim Gomis. Fundació Joan Miró, Barcelona.

Miró entén l'art com una expressió vinculada a la vida quotidiana. Per aquest motiu, ambiciona treballar als espais públics. La ceràmica i l'escultura li permeten materialitzar aquesta idea, i l'art de la prehistòria, l'art romànic i Gaudí li serveixen de referent. Quan Miró, juntament amb Josep Llorenç Artigas, crea el Laberint de la Fondation Maeght, s'inspira en el Park Güell. També es fixa en Gaudí a l'hora de cercar materials resistents a la intempèrie, com ara el trencadís.

Joaquim Gomis. Ceràmica, pedra i marbre a la terrassa de la Pedrera. Fons Gomis, dipositat a l'Arxiu Nacional de Catalunya. © Hereus de Joaquim Gomis. Fundació Joan Miró, Barcelona.

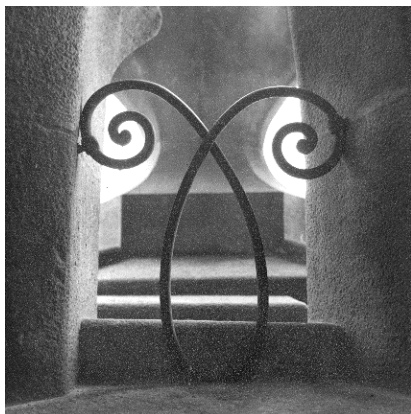
Joaquim Gomis. Retrat de Joan Miró posant al costat de la seva escultura *Déesse*, 1963, al Laberint de la Fondation Maeght de Saint-Paul-de-Vence, França. Fons Gomis, dipositat a l'Arxiu Nacional de Catalunya. © Hereus de Joaquim Gomis. Fundació Joan Miró, Barcelona.

Joaquim Gomis. Detall d'una de les xemeneies de la terrassa de la Pedrera. Fons Joaquim Gomis, dipòsit a l'Arxiu Nacional de Catalunya. © Hereus de Joaquim Gomis. Fundació Joan Miró, Barcelona.

Joan Miró. *Tête*, 1949. Fundació Joan Miró, Barcelona. © Successió Miró, 2019.

Joaquim Gomis. Detall dels ornaments de ferro forjat a l'interior de la Sagrada Família. Fons Gomis, dipositat a l'Arxiu Nacional de Catalunya. © Hereus de Joaquim Gomis. Fundació Joan Miró, Barcelona.

Joan Miró. *Dona*, 1970. Fundació Joan Miró, Barcelona. © Successió Miró, 2019

Joaquim Gomis. Detall d'un mur de pedra del Park Güell, 1943. Fons Gomis, dipositat a l'Arxiu Nacional de Catalunya. © Hereus de Joaquim Gomis. Fundació Joan Miró, Barcelona.

Joan Miró. *Vaileta*, 1967. Fundació Joan Miró, Barcelona. © Successió Miró, 2019

Sèrie Gaudí

Miró decideix retre homenatge a Gaudí amb una sèrie de vint-i-un gravats. Un seguit de personatges fantàstics es van estructurant a partir del grafisme dels negres i dels escacats de color, amb una marcada insistència en les línies corbes i ondulades. A través dels recursos que li ofereix el gravat, Miró evoca clarament la tècnica gaudiniana del trencadís, feta amb bocins de ceràmica reutilitzats.

Joan Miró. Gaudí XIII, 1979.
Fundació Joan Miró, Barcelona.
© Successió Miró 2019

Joan Miró. Gaudí XVII, 1979.
Fundació Joan Miró, Barcelona.
© Successió Miró 2019

Joan Miró. Gaudí XX, 1979.
Fundació Joan Miró, Barcelona.
© Successió Miró 2019

Cronologies Miró-Gaudí-Gomis

JOAN MIRÓ

1893 Neix a Barcelona.

1913-1920 Va a classes de dibuix al Cercle Artístic de Sant Lluc, on coincideix amb Antoni Gaudí.

1921 S'instal·la a París de forma temporal i es relaciona amb els moviments d'avantguarda. Ben aviat, esdevé un dels artistes més destacats del surrealisme.

1937 En una entrevista amb Georges Duthuit declara la seva admiració per Antoni Gaudí, del qual destaca l'interès per identificar-se amb la natura a través de la seva obra.

1942-1943 Sense abandonar la pintura, comença a interessar-se per l'escultura i es fixa en l'obra modelada de Gaudí.

1955 Rep l'encàrrec de fer els murs ceràmics per a la seu de la UNESCO, a París, i cerca inspiració en l'art de la prehistòria, l'art romànic i Gaudí.

1960 Es publica el llibre de James Johnson Sweeney i Josep Lluís Sert *Antoni Gaudí*. Miró fa el disseny de la coberta.

1963-1964 Treballa, amb Josep Llorens Artigas, en l'obra ceràmica que formarà part del *Laberint* de la Fondation Maeght de Saint-Paul-de-Vence.

1976-1982 S'inspira en la tècnica gaudiniana del trencadís per dur a terme algunes de les seves obres públiques: *Mosaic del Pla de l'Os* (1976), *Lluna, sol i una estrella (Miss Chicago)* (1981) i *Dona i ocell* (1981-1982).

1979 Com a mostra de reconeixement a Gaudí, realitza els gravats *Sèrie Gaudí*, *Enrajolats* i *Gran rodona*.

1983 Mor a Palma de Mallorca.

ANTONI GAUDÍ

1852 Neix a Reus o Riudoms (Tarragona).

1873 Inicia els estudis a l'Escola Provincial d'Arquitectura de Barcelona.

1883 Rep l'encàrrec de continuar l'obra del Temple Expiatori de la Sagrada Família, el projecte més personal i ambiciós de la seva vida. El replantejament que proposa es veurà afectat per les dificultats de finançament.

1884 El seu mecenes, Eusebi Güell, li encomana el disseny dels pavellons i el reixat de la finca Güell a Can Feliu, Barcelona. Dos anys més tard, inicia el Palau Güell i el 1898 engega els treballs de la Cripta de la Colònia Güell, que es perllongaran fins al 1915.

1888 Enllesteix el seu primer projecte com a arquitecte, la Casa Vicens, al barri barceloní de Gràcia.

1900 De nou, sota l'auspici d'Eusebi Güell, comença a treballar en el Park Güell, un projecte de ciutat-jardí que mai arriba a realitzar-se com a tal, però que resta com a exponent de la seva capacitat de risc i d'innovació.

1906 Després de la Casa Calvet (1900) i de la Casa Batlló (1906), inicia la Casa Milà, coneguda com *La Pedrera*, el seu tercer i darrer edifici d'habitatges, on assoleix la plenitud màxima d'expressivitat i llibertat de disseny.

1922 Congrés d'Arquitectes d'Espanya a Barcelona, on es posa en relleu l'arquitectura gaudiniana.

1926 Mor sobtadament a Barcelona a causa d'un accident, i deixa inacabada la construcció del temple de la Sagrada Família.

JOAQUIM GOMIS

1902 Neix a Barcelona i des de molt jove s'interessa per la fotografia.

1932 Amb Joan Prats i Josep Lluís Sert crea Amics de l'Art Nou (ADLAN), una agrupació que sorgeix amb l'objectiu de promoure l'art d'avantguarda. S'estableixen els primers llaços d'amistat entre Gomis i Miró. Després de la Guerra Civil, continuarà fomentant l'activitat artística a Catalunya a través del Club 49.

1948 *Exposition des œuvres récentes de Joan Miró* a la Galerie Maeght de París. S'exposa per primera vegada la sèrie de fotografies *Mas Miró*, que Gomis fa de l'obra i ambient creatiu de l'artista. Alfred H. Barr, director de les col·leccions del Museum of Modern Art de Nova York (MoMA), en sol·licita còpies per als arxius del museu.

1952 Coincidint amb el centenari del naixement de Gaudí, es funda l'associació Amics de Gaudí per donar a conèixer la seva figura des del vessant artístic, humà i espiritual. Es publica el primer *fotoscop* Gomis-Prats dedicat a *La Sagrada Família*. El succeiran el del *Park Güell* (1966), la *Cripta de la Colònia Güell* (1967) i *La Pedrera* (1971).

1956 Exposició *Gaudí* al Saló del Tinell de Barcelona, organitzada per Amics de Gaudí, amb les fotografies de gran format de l'obra de l'arquitecte que Gomis havia realitzat als anys quaranta.

1957 El MoMA proposa a Gomis-Prats que les seves fotografies també s'exposin a la mostra que el museu americà dedicarà a Gaudí aquest mateix any.

1959 Gomis-Prats publiquen el *fotoscop Atmosfera Miró*, el primer dedicat a Joan Miró i integrat per la sèrie de fotografies *Mas Miró*.

1975 La Fundació Joan Miró obre les portes al públic i Gomis n'és el primer president.

1991 Mor a Barcelona.

Informació general

Dimarts, dimecres, dijous i divendres laborables i dissabtes:

De 10 a 20 h

d'abril a octubre

Diumenges

De 10 a 18 h

d'abril a octubre

Dilluns no festius:

Tancat

Entrada general

Col·lecció permanent + exposició temporal:	13 €	Reduïda*: 7 €
Exposició temporal:	7€	Reduïda*: 5 €
Espai 13:	3 €	

*Estudiants de 15 a 30 anys i visitants majors de 65 anys

Menors de 15 anys i aturats (acreditats):	entrada gratuïta
Passi anual:	14 €
Servei de guia multimèdia:	5 €

Accessibilitat

Imatges disponibles per a premsa i **dossier** digitalitzat a la nostra sala de premsa virtual www.fmirobcn.org/premsa i a l'enllaç <http://bit.ly/Miró-Gaudí-Gomis>

Segueix les activitats de *Miró-Gaudí-Gomis* a les xarxes amb l'etiqueta [#MiróGaudíGomis](https://twitter.com/MiróGaudíGomis) i al web www.fmirobcn.org

Fundació Joan Miró
Parc de Montjuïc
08038 Barcelona
T +34 934 439 070
press@fmirobcn.org

www.fmirobcn.org